

BORÅS KONSTMUSEUM

PRESSINBJUDAN

ETERNAL - NATHALIA EDENMONT 29 JANUARI - 3 APRIL 2011

Välkomna till pressvisning fredag 28 januari kl 11.00 i närvaro av Nathalia Edenmont

Kontakt: Hasse Persson, 033-357662

Pressinformation: Annika Cross 0768-88 85 88

Det finns konstnärer vars arbeten tycks komma till som i en dans. Och det finns åter andra vars skapande växer fram på ett betydligt smärtsammare sätt. Till den senare kategorin hör definitivt den fotobaserade konstnären **Nathalia Edenmont**. Ändå har hon på relativt kort tid, debuten skedde på senhösten 2003 i Göteborg på Mors Mössa, etablerat sig som en av Nordens främsta konstnärer i sin generation.

Motiven är mestadels hämtade ur den egna livserfarenheten. Men till skillnad från den amerikanska fotografen **Sally Mann**, som på 1990-talet nådde världsberömmelse genom att närgånget skildra sina tre barns uppväxt i den amerikanska Södern, så har Nathalia Edenmont valt att ur minnet rekonstruera sin sovjetiska barndoms sanningar i vuxen ålder.

- Vi väver alla en historia om hur det är att växa upp. Det är en komplicerad berättelse och ibland försöker vi ta oss an de stora ämnena: ilskan, kärleken, skönheten, sensualiteten och döden. Men vi berättar den utan fruktan och utan skam, förklarar Sally Mann i förordet till sin klassiker "Immediate Family" (Aperture 1992).

Edenmont och Mann har i sina berättelser tangerat varandras motivområden men nått väsensskilda resultat. Medan Sally Manns barndomsskildringar är fotograferade i ömsinta, svartvita fotografier, väl förankrade inom den amerikanska fotografitraditionen, saknar Nathalia Edenmonts färgstarka fotografier helt fotohistoriska referenser. Hennes analogt framställda mästerligt unika verk har en sådan intensitet och en så annorlunda styrka att de vid första anblicken stundtals kan vara svåra att värja sig emot.

Nathalia Edenmont föddes 1970 i Jalta vid Svarta havet i nuvarande Ukraina. Hon blev helt föräldralös vid 14 års ålder, då hennes mamma dog. Pappan hade gått bort två år tidigare. Ensam, utan familj eller släkt i övrigt, fick flickan Nathalia klara sig helt på egen hand. Hon genomlevde ungdomsåren genom att skriva in sig på ett antal lokala konstskolor i Ukraina. Till Sverige kom hon 1991. Enligt egen utsago var det en ren tillfällighet att det blev just Sverige. Det var ett land som det var lätt att få visum till. Ursprungsplanen var att Nathalia sedan skulle bosätta sig i England, Tyskland eller möjligen Polen. Men ödet ville annorlunda. Nathalia stannade kvar i Stockholm och efter år av frustration bestämde hon sig för att återuppta sina konststudier.

I konstnären och fotografen **Per Hüttner** på Forsbergs Designskola i Stockholm mötte Nathalia Edenmont sin mentor. Hüttner fascinerades av hennes fantasifulla och minst sagt originella idéer och lovade att med sin kamma gestalta Edenmonts "inre bilder". Resultatet blev ett unikt samarbete, där Edenmont kom med motiven och Hüttner med den fotografiska kompetensen. Idag – tio år senare – är konstnären Nathalia Edenmont en fullfjädrad fotograf och regissör som ställer enormt höga krav både på sig själv och på de 8 – 12 medarbetare som på ett eller annat sätt medverkar vid varje fotosession.

Utställningen ETERNAL visar upp Edenmonts oeuvre i 75 fotografier och täcker in Nathalia Edenmonts hela

karriär. Här finns hennes tidigaste verk, där hon dödade möss och kaniner, som blev till konst, för att skapa en debatt om hur vi behandlar djur inom medicinsk forskning och för att få fram vår föda. Edenmonts kontroversiella fotografier uppmärksammades världen över när nynazister stormade Wetterling Gallery i Stockholm, där hon ställde ut våren 2004. En besökare slogs ned med baseballträ och flera verk vandaliserades. Incidenten gjorde att det skulle dröja flera år innan museer vågade visa Edenmonts bilder, och än mindre vågade köpa hennes verk. Borås Konstmuseum var första museet som köpte in ett fotografi av Nathalia Edenmont: *Ballet*, 2006.

På utställningen ETERNAL visas ett urval av Edenmonts mest kända serier såsom *Still about life* (2005), *Immortal* (2006) och *Still Born* (2008). Här är det *Still Born* som utgör den mest självbiografiska serien. I *Selfportrait* (2007) rekonstruerar Edenmont sin mammas död genom att själv gestalta modern liggande på en grå dödsbrits, medan favoritmodellen Carolina får föreställa den 14-åriga Nathalia som håller den bortgångna mammans iskalla hand. Det är dock inte på den avlidna som Carolina ser. Hon blickar mot storformatskamerans öga och bakomvarande fotografen Nathalia. I samma bild får vi möta Nathalia Edenmont i tre olika roller! I ett annat uppmärksammat verk, *Morning* (2007), speglar en ung flicka, iklädd endast en urvuxen pyjamastopp, sitt eget kön. Men i spegelbilden syns inte det betraktaren förväntar sig. Är flickan omedveten om sin uppvaknande sexualitet? Är bilden ett spel, en lek med iakttagaren som ställt in sig på en annan spegelbild?

Nathalia Edenmont förekommer också själv som modell i *Behind the Scene* (2009). Här tycks hon kommunicera med en avlivad kanin, vars blod rinner utmed hennes/modellens arm.

- Sanningen i konsten, såväl som i livet, är ofta både vacker och fruktansvärd på en och samma gång, tycks Edenmont vilja säga, analyserar den berömda amerikanska kritikern **Meghan Dailey** i utställningskatalogen och boken ETERNAL (Arena 2011) och fortsätter: Att påstå något annat är att missa en viktig sanning om båda.

Sanningens minut, den i vitögat, brottas konstnären själv med när hon i *Enemy* (2010) går en rond mot döden. Ett fotografi som kommer att överleva i konsthistorien som ett av de mest utlämnande, fotografiska självporträtt som sett dagens ljus.

Hasse Persson
curator och chef
Borås Konstmuseum